

Preporuka Vijeća o borbi protiv namještanja natječaja u javnoj nabavi

**Pravni
instrumenti
OECD-a**

Ovaj dokument objavljuje se pod odgovornošću glavnog tajnika OECD-a. On predstavlja pravni instrument OECD-a i može sadržavati dodatni materijal. Mišljenja iznesena i argumenti koji se koriste u dodatnom materijalu ne odražavaju nužno službeni stav zemalja članica OECD-a.

Ovaj dokument, kao i bilo koji podaci i karte uključene u njega, ne utječu na status ili suverenitet bilo kojeg teritorija, na razgraničenje međunarodnih granica i međa te imena bilo kojeg teritorija, grada ili područja.

Za pristup službenim i ažuriranim tekstovima pravnih instrumenata OECD-a, kao i drugim relevantnim informacijama, molimo konzultirajte Zbornik pravnih instrumenata OECD-a na poveznici <http://legalinstruments.oecd.org>.

Molimo citirajte ovaj dokument kao:

OECD, *Recommendation of the Council on Fighting Bid Rigging in Public Procurement*, OECD/LEGAL/0396

Series: OECD Legal Instruments

Fotografija: © Kateryna Bereziuk / Getty Images © OECD 2023

Popratne informacije

Preporuka o borbi protiv namještanja natječaja u javnoj nabavi usvojena je od strane Vijeća OECD-a 17. srpnja 2012. godine na prijedlog Odbora za tržišno natjecanje, postavljajući politički standard za sprečavanje i otkrivanje namještanja natječaja u javnoj nabavi za zemlje Pridržateljice. Preporuka je revidirana na sastanku Vijeća OECD-a na ministarskoj razini 8. lipnja 2023. godine, kako bi se uzeo u obzir razvoj u provedbi prava tržišnog natjecanja od 2012. godine te uključile globalne dobre prakse.

Rad OECD-a u namještanju natječaja u javnoj nabavi

Godine 2009., Odbor za tržišno natjecanje usvojio je [Smjernice za borbu protiv namještanja natječaja u javnoj nabavi](#) (u daljnjem tekstu: "Smjernice"), kako bi pomogao tijelima javne vlasti u sprječavanju namještanja natječaja ili, ako se dogodi, u identificiranju i kažnjavanju istih. Kako bi se podigao status Smjernica i osigurala im vidljivost, Vijeće je usvojilo [Verziju iz 2012](#). Preporuke sa Smjericama u prilogu.

Od donošenja Preporuke, došlo je do značajnog napretka relevantnog u borbi protiv namještanja javnih natječaja kako u području tržišnog natjecanja, tako i u drugim politikama OECD-a. Između 2012. i 2023., Odbor za tržišno natjecanje analizirao je metode otkrivanja, provođenje zakona i promicanje tržišnog natjecanja u odnosu na kartele, uključujući manipulaciju natječajima. Usporedno, OECD je stekao široko iskustvo kroz projekte unutar zemalja u borbi protiv namještanja natječaja u javnoj nabavi (<https://www.oecd.org/daf/competition/fightingbidrigginginpublicprocurement.htm>).

Napredak u analizi OECD-a i nove dobre prakse koje su prepoznale Pridržateljice i Tajništvo opravdale su ažuriranje Preporuke kako bi one odražavale njezin razvoj i značaj, uključujući podršku vlade u provedbi. Odbor za tržišno natjecanje započeo je raspravu o reviziji Preporuke 2020. godine, uz pomoć svoje Radne skupine 3 za suradnju i provedbu uz savjetovanje s Odborom za javnu upravu.

Područje primjene Preporuke

Preporuka promiče nove dobre prakse i odražava značajan razvoj relevantan u borbi protiv manipuliranja natječajima od 2012. godine. Naime, ona:

- Potiče razvoj pouzdanih i sveobuhvatnih baza podataka o nabavi, te uporabu digitalnih alata za otkrivanje kartela – dogovora o namještanju natječaja.
- Prepoznaje ulogu dobavljača u sprečavanju i otkrivanju dogovora o namještanju natječaja.
- Bavi se problemom isključivanja podnositelja u prijavi za oslobođenje od ili umanjenje kazne, i zahtjevima za naknadu štete protiv istih.
- Podržava suradnju između tijela za tržišno natjecanje i tijela za javnu nabavu, za reviziju, kao i tijela za suzbijanje korupcije te državnih odvjetnika.
- Naglašava potrebu procjene postoje li rizici od dogovaranja u okvirnim sporazumima, centraliziranoj nabavi, zajedničkim ponudama i podugovaranju.
- Detaljno opisuje fokus i sadržaj istraživanja tržišta nabave, uzimajući u obzir Preporuku o javnoj nabavi [[OECD/LEGAL/0411](#)] koja utvrđuje opće principe upravljanja javnom nabavom.

Kao dio revizije, Smjernice su uklonjene iz Priloga Preporuci radi olakšavanja njihove nadogradnje te zadržavanja njihovog tehničkog i detaljnog karaktera kao dokumenta u potpori provedbi Preporuke. Smjernice navode pozitivne mjere za tržišno natjecanje koje mogu pomoći u sprečavanju manipulacije natječajima, kao što su razumijevanje mjerodavnog tržišta i potencijalnih dobavljača; usvajanje zahtjeva za sudjelovanje ponuditelja koji donose pozitivne učinke za tržišno natjecanje, specifikacija natječaja i kriterija za dodjelu ugovora; korištenje elektroničke javne nabave; upozoravanje podnositelja ponuda na postojanje i opseg sankcija za dogovaranja na natječajima. Smjernice također opisuju strukturu tržišta, ponašanje i obrasce na natječajima koji mogu ukazivati na dogovaranja, kako bi službenici u javnoj nabavi mogli otkriti sumnjive aktivnosti i prijaviti ih nadležnom tijelu za tržišno natjecanje.

Sljedeći koraci

Preporuka nalaže Odboru za tržišno natjecanje, u suradnji s Odborom za javnu upravu, da pregleda i ažurira Smjernice.

Odbor za tržišno natjecanje također će izraditi alat za podršku provedbi Preporuke, uključujući dobre prakse za baze podataka javne nabave i digitalne alate za otkrivanje kartela na natjecajima, dobre prakse za isključivanje iz natječaja dobavljača koji su proglašeni krivima za manipulaciju natjecajima te smjernice za utvrđivanje mogu li zajedničke ponude i podugovaranja predstavljati rizik tajnog dogovora. Izvijestit će Vijeće o provedbi, širenju i nastavku relevantnosti Preporuke 2028. godine.

Tajništvo će širiti Preporuku na događanjima, kao i putem svojih regionalnih centara za tržišno natjecanje.

Za dodatne informacije molimo posjetite:

<https://www.oecd.org/daf/competition/fightingbidrigginginpublicprocurement.htm>.

Informacije za kontakt: DAFCOMPContact@oecd.org.

Provedba

Izvešće Vijeća iz 2016.

Ovo [izvešće](#) utvrdilo je sljedeća područja na kojima se može dalje raditi:

- Treba poticati učestalost i kvalitetu suradnje između tijela za tržišno natjecanje, tijela za javnu nabavu, antikorupcijskih i revizijskih tijela.
- Službenike u javnoj nabavi treba na odgovarajući način poticati da se aktivno uključe u suzbijanje manipulacije na natjecajima i da traže suradnju s tijelima za tržišno natjecanje.
- Trebaju postojati alati za kontrolu i praćenje utjecaja zakona i propisa o javnoj nabavi na tržišno natjecanje.
- Treba istraživati rizike tajnih dogovora na temelju istraživanja aktivnosti koje se odvijaju na tržištu prije samih natječaja.
- Treba promovirati inicijative za podizanje svijesti privatnog sektora, uključujući male i srednje poduzetnike, o rizicima za tržišno natjecanje u javnoj nabavi.

Objavljena verzija Izvešća iz 2016. godine dostupna je na ovoj [poveznici](#).

VIJEĆE,

UZIMAJUĆI U OBZIR članak 5. b) Konvencije o Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj od 14. prosinca 1960. godine;

UZIMAJUĆI U OBZIR standarde razvijene od strane OECD-a u području tržišnog natjecanja, posebno radi suzbijanja najtežih kartela i podrške konkurentskoj neutralnosti, kao i u drugim područjima politike, kao što je podrška upravljanju infrastrukturom;

UZIMAJUĆI U OBZIR posebno Preporuku Vijeća o javnoj nabavi [[OECD/LEGAL/0411](#)], koja utvrđuje opće principe i smjernice politike za upravljanje javnom nabavom radi poboljšanja ekonomičnosti i učinkovitosti te sprječavanja rizika za integritet tijekom čitavog ciklusa javne nabave;

PREPOZNAJUĆI da je javna nabava ključna gospodarska aktivnost vlada, koja ima širi utjecaj na tržišno natjecanje, kako kratkoročno tako i dugoročno, budući da može utjecati na razinu inovacija i ulaganja u određeni sektor i sveukupnu razinu konkurentnosti tržišta, s potencijalnim koristima za čitavo gospodarstvo;

PREPOZNAJUĆI da, u javnoj nabavi, tržišno natjecanje promiče učinkovitost te pomaže osigurati da robe i usluge koje se nude javnim subjektima bolje odgovaraju njihovim potrebama i sklonostima, stvarajući koristi poput nižih cijena, poboljšane kvalitete, povećanih inovacija, veće produktivnosti i, općenito, "vrijednosti za novac" u korist korisnika javnih dobara i usluga te poreznih obveznika;

PREPOZNAJUĆI da se javna nabava može koristiti kao strateški alat za postizanje ciljeva politike kao što su održivost i inovacije;

PREPOZNAJUĆI da dogovaranje na javnim natjecanjima, odnosno namještanje natječaja, spada u najteže povrede prava tržišnog natjecanja koje nanose štetu javnim kupcima podizanjem cijena, smanjenjem kvalitete, utvrđivanjem ograničenja proizvodnje ili kvota proizvodnje te dijeljenjem ili podjelom tržišta, čime robe i usluge postaju nedostupne ili nepotrebno skupe za javne kupce, na štetu krajnjih korisnika javnih dobara i usluga te poreznih obveznika;

PREPOZNAJUĆI da neki propisi o javnoj nabavi i nehotice mogu olakšati dogovore;

PREPOZNAJUĆI da su tajni dogovori i korupcija različiti problemi koji utječu na javnu nabavu, no, da se mogu javljati zajedno te jačati ili omogućavati jedni druge;

PREPOZNAJUĆI da se tržišno natjecanje i integritet u javnoj nabavi međusobno nadopunjuju te da je formalna i neformalna suradnja tijela javnih vlasti s relevantnim političkim i pravnim tijelima za provedbu zakona od suštinske važnosti;

PREPOZNAJUĆI da se tržišno natjecanje u javnoj nabavi treba poticati, štiti i održavati, a da bi izuzeća od nadmetanja po tržišnim principima trebala biti ograničena samo na ona koja su strogo neophodna i opravdana;

PREPOZNAJUĆI da se propisi koji neopravdano ograničavaju tržišno natjecanje često mogu revidirati na način koji ga potiče, istovremeno postižući ciljeve javne politike;

PREPOZNAJUĆI da su mnoge zemlje razvile alate za otkrivanje i ograničavanje namještanja natječaja u javnoj nabavi, stavljanjem prioriteta na provedbu propisa protiv kartela u javnoj nabavi, razvoj alata za otkrivanje te poduzimanje opsežnih aktivnosti promicanja prema tijelima za javnu nabavu i privatnom sektoru;

RAZMIŠLJAJUĆI da [Smjernice za borbu protiv namještanja natječaja u javnoj nabavi](#) (u daljnjem tekstu: "Smjernice") daju detaljne upute za tijela za tržišno natjecanje i službenike odgovorne za javnu nabavu na svim razinama vlasti o sprječavanju i otkrivanju manipuliranja natjecanjima, te se mogu po potrebi prilagođivati od strane Odbora za tržišno natjecanje.

Na prijedlog Odbora za tržišno natjecanje, u savjetovanju s Odborom za javnu upravu:

I. SUGLASNO JE da je svrha ove Preporuke promicanje učinkovitog tržišnog natjecanja, smanjenje rizika od manipuliranja natjecajima, olakšavanje otkrivanja kartela u javnoj nabavi i podrška provedbi propisa protiv namještanja natječaja u javnoj nabavi na svim razinama vlasti.

II. PREPORUČUJE da članice i nečlanice koje se pridržavaju ove Preporuke (dalje u tekstu: "Pridržavateljice") sprječavaju manipuliranje natjecajima, poticanjem tržišnog natjecanja i otežavanjem stvaranja i postojanja dogovora. U tu svrhu, Pridržavateljice će poticati svoja nadležna tijela da:

1. U suradnji s regulatorima sektora, razumiju opće karakteristike pojedinog tržišta.
2. Provedu odgovarajuće istraživanje tržišta prije pokretanja postupaka javne nabave, posebno za ugovore visokog rizika, utjecaja ili vrijednosti, koje će:
 - a) identificirati opcije opskrbe koje odgovaraju potrebama kupnje, potencijalne dobavljače uključujući one iz drugih regija ili stranih tržišta, te važne troškovne i tržišne čimbenike kako bi se omogućila priprema natječaja i pomoglo u usporedbi i ocjeni pristiglih ponuda;
 - b) se uzeti u obzir pri razvoju strategija nabave koje potiču tržišno natjecanje za svaku mogućnost nabave.
3. Potiču tržišno natjecanje maksimiziranjem sudjelovanja potencijalnih ponuditelja:
 - a) utvrđivanjem kriterija za sudjelovanje koji su transparentni i nediskriminirajući te ne odvrćaju ponuditelje koji ispunjavaju uvjete od sudjelovanja u javnim natjecajima, ne stavljaju postojeće sudionike na tržištu u povlašteni položaj niti neopravdano ne otežavaju novim dobavljačima sudjelovanje u natjecaju;
 - b) utvrđivanjem, koliko god je to moguće, specifikacija i uvjeta natječaja fokusirajući se na funkcionalnu izvedbu, odnosno na ono što treba postići, umjesto na to kako to treba učiniti, kako bi se natjecaju privukao najveći broj ponuditelja, uključujući i dobavljače zamjenskih proizvoda, te otežalo dogovaranje smanjenjem predvidljivosti mogućeg izbora dobavljača;
 - c) omogućavanjem ponuditeljima iz drugih zemalja i/ili iz drugih regija unutar dotične zemlje sudjelovanje, tamo gdje je to moguće i primjereno;
 - d) razmatranjem, hoće li se potaknuti tržišno natjecanje i privući više konkurentnih ponuda, objedinjavanjem potreba nabave u veće natječeje ili, u drugim slučajevima, omogućavanjem malim i srednjim poduzetnicima da sudjeluju čak i ako se ne mogu natjecati se za cijeli ugovor, uključujući podjelu ugovora na grupe.
4. Procijene mogu li okvirni sporazumi, centralizirana nabava, zajedničke ponude i podugovaranje predstavljati rizik od tajnih dogovora.
5. Osmisle postupak natječaja na način da se izbjegne otkrivanje identiteta ponuditelja jednih drugima ili davanje prilike ponuditeljima da se sastanu, komuniciraju i razmjenjuju informacije.
6. Redovito preispituju razinu tržišnog natjecanja u prošlim natjecajima kako bi pomogli planiranju natječaja;
7. Izrade specifikacije natječaja te kriterije odabira i dobivanja ugovora koji: a) jačaju intenzitet i učinkovitost tržišnog natjecanja u postupku natječaja, te b) osiguravaju da na tržištu ostane dovoljan broj potencijalnih ponuditelja koji ispunjavaju uvjete.
8. Osiguravaju da specifikacije natječaja i sve ostale informacije o natjecaju budu jasne te da koriste, koliko god je to moguće, standardizirane opće uvjete ugovora.
9. Koriste, koliko god je to moguće, elektroničke sustave javne nabave za sve faze postupka nabave, od objave poziva za javnu nabavu, dostave ponuda i natječajne dokumentacije, do potpisivanja ugovora, plaćanja, isporuke i prihvaćanja, te zaključivanja ugovora. Ti sustavi mogu biti dostupni širem krugu ponuditelja, jeftiniji su i smanjuju rizike dogovaranja.

10. Vode pouzdane i sveobuhvatne baze podataka o nabavi, koje:

a) su konzistentne za sve naručitelje;

b) obuhvaćaju sve faze postupka nabave kako bi se natječaj osmislio na tržišnim načelima, kao i odgovarajuću provedbu zakona;

c) uključuju podatke o ponudama (odabrane i neodabrane) i ugovorima (uključujući njihove izmjene i podugovore) te ključne podatke (primjerice OIB ili matični broj ponuditelja) koji olakšavaju procjenu o tome je li došlo do namještanja natječaja;

d) su dostupne službenicima u javnoj nabavi i relevantnim provedbenim tijelima, uključujući tijela za tržišno natjecanje.

11. Osiguravaju da izvršenje ugovora odgovara uvjetima iz ugovora, a ponovno pregovaranje da bude po jasnim, određenim i unaprijed određenim kriterijima.

12. Traže od svih ponuditelja da potpišu izjavu, poput potvrde o neovisnom utvrđivanju ponude, da je podnesena ponuda autentična, nije dogovorena, te da je napravljena s namjerom prihvatanja ugovora ako bude dodijeljen.

13. U poziv na dostavu ponuda uključe upozorenje o sankcijama za namještanje natječaja koje su predviđene u određenoj jurisdikciji, kao što su primjerice novčane kazne, zatvorske kazne i druge kazne u smislu zakonodavstva u području tržišnog natjecanja, isključenje iz sudjelovanja u javnim natječajima na određeno vrijeme, sankcije za potpisivanje neistinite izjave da je ponuda autentična i nije dogovorena te odgovornost za štetu prema naručitelju.

III. PREPORUČUJE da Pridržateljice nastoje otkriti namještanje natječaja i provode zakon protiv istoga, osiguravajući da su svi relevantni dionici svjesni znakova, sumnjivog postupanja i neobičnih uzoraka ponuda koji mogu ukazivati na tajne dogovore, kako bi se sumnjiva aktivnost bolje identificirala i istražila od strane odgovornih tijela javne vlasti. U tu svrhu, Pridržateljice bi trebale poticati tijela za tržišno natjecanje da:

1. Suraduju s tijelima za javnu nabavu i drugim relevantnim tijelima poput tijela za suzbijanje korupcije i revizijskih tijela, te državnih odvjetnika (ako je primjenjivo), kako bi podigli svijest unutar tijela vlasti o prijevarama i dogovaranju, i relevantnim indikatorima ("crvenim upozorenjima") za zaposlenike i druge uključene pojedince koji upravljaju javnim sredstvima i/ili ih dodjeljuju.
2. Daju ili ponude podršku tijelima za javnu nabavu u organizaciji edukacija za službenike u javnoj nabavi, revizore i istražitelje na svim razinama vlasti, kao i tužitelje i suce (gdje je to primjereno), o tehnikama identificiranja sumnjivog postupanja i neobičnih uzoraka ponuda koji mogu ukazivati na tajne dogovore.
3. Uspostave stalan odnos s tijelima za javnu nabavu tako da, ukoliko bi preventivni mehanizmi zakazali zaštititi javna sredstva od tajnih dogovora, ona prijave sumnju na tajni dogovor tijelima za tržišno natjecanje (i bilo kojim drugim nadležnim tijelima) te imaju povjerenja u tijela za tržišno natjecanje koja će pomoći u istrazi i procesuiranju eventualnog protutržišnog postupanja te osigurati da osoba koja je takvo postupanje prijavila neće biti izložena odmazdi.
4. Poduzmu aktivnosti promicanja znanja o rizicima namještanja natječaja prema mogućim dobavljačima, udruženjima trgovaca, i sektorskim udruženjima, kako bi ih upozorili na rizike namještanja natječaja, sankcije, pokajničke programe, i alate za zviždače te ih pozvali na uključivanje u učinkovitu prevenciju i otkrivanje namještanja natječaja, uključujući, konačno, i inicijative za usklađivanje poslovanja s propisima o tržišnom natjecanju. To promicanje znanja može uključivati edukaciju i smjernice.
5. Razmotre razvoj digitalnih filtera (kontrola) podataka o javnoj nabavi kako bi time pomogli u otkrivanju kartela u dostavi ponuda na natječaje.

IV. PREPORUČUJE da Pridržateljice nastoje ograničiti rizike od namještanja natječaja i izvrše procjenu svojih propisa o javnoj nabavi i prakse kako bi osigurali da oni ne utječu nenamjerno na olakšavanje dogovaranja. U tu svrhu, Pridržateljice trebaju:

1. Imati pravila ili smjernice o transparentnosti u javnoj nabavi i uvjetima i vremenu objavljivanja informacija vezanih uz natječaj.
2. Dati prednost natječaju temeljenom na tržišnim načelima i ograničiti izuzeća na ona koja su potrebna, opravdana i već predviđena zakonom.
3. Uključiti tijela za tržišno natjecanje u reformu zakona o javnoj nabavi, te razmotriti da im se dodjeli savjetodavna ulogu kako bi se pri osmišljavanju značajnih i velikih natječaja i standardnih predložaka za izradu ponuda u obzir uzela perspektiva tržišnog natjecanja.
4. Razmotriti adekvatno poticajno okruženje za službenike u javnoj nabavi kako bi spriječili i otkrili namještanje natječaja, poput izričitog uključivanja sprečavanja i otkrivanja manipulacije natječajima u njihove dužnosti i obuku te nagrađivanjem i uvrštavanjem uspješnog otkrivanja protutržišnog postupanja u sustav ocjene rada službenika u javnoj nabavi.
5. Poticati formalnu i neformalnu suradnju među tijelima za tržišno natjecanje i drugim relevantnim tijelima kao što su tijela za javnu nabavu, reviziju i suzbijanje korupcije, te državno odvjetništvo (ako je primjenjivo), uključujući razvoj zajedničkih politika, razmjenu informacija, koordinaciju i pomoć u izvršavanju njihovih ovlasti u kontekstu javne nabave.

V. PREPORUČUJE da Pridržateljice osiguraju odgovarajuće sankcije i naknadu štete za manipulaciju natječajima. U tu svrhu, Pridržateljice trebaju:

1. Osigurati dovoljno odvraćajuće sankcije za namještanje natječaja, uzimajući u obzir i primjenjiv pokajnički program.
2. Razmotriti isključivanje poduzetnika kao i povezanih pojedinaca koji su sudjelovali u namještanju natječaja iz postojećih ili budućih javnih natječaja, uz diskrecijsko pravo procjene bi li isključivanje poduzetnika dovelo do značajnog smanjenja tržišnog natjecanja, pritom razmatrajući isključenje pojedinaca u svim slučajevima.
3. Voditi centralni registar isključenja.
4. Izuzeti od isključenja ili skratiti razdoblje isključenja za uspješne podnositelje zahtjeva za oslobođenje od ili umanjeње kazne koji prvi dostave informaciju o kartelu.
5. Razmotriti izuzeće od zahtjeva za naknadu štete za uspješne ponuditelje koji prvi dostave informaciju o kartelu i podnesu zahtjev za oslobođenje od ili umanjeње kazne.
6. Osigurati da svatko tko je pretrpio štetu uzrokovanu kartelima u namještanju natječaja, uključujući i naručitelja, može zatražiti naknadu štete ili kompenzaciju od osoba ili subjekata koji su uzrokovali štetu.
7. Osigurati efikasne postupke u podnošenju žalbi ponuditelja u vezi s odlukama o javnoj nabavi.

VI. PREPORUČUJE da Pridržateljice procjenjuju, mjere i prate učinak zakona i propisa o javnoj nabavi na tržišno natjecanje.

VII. POZIVA Glavnog tajnika da širi ovu Preporuku.

VIII. POZIVA Pridržateljice da šire ovu Preporuku na svim razinama vlasti.

IX. POZIVA ne-Pridržateljice da na odgovarajući način uzmu u obzir, i pridržavaju se ove Preporuke.

X. NALAŽE Odboru za tržišno natjecanje, da u suradnji s Odborom za javnu upravu:

- a) služi kao forum za dijeljenje iskustava u vezi s provedbom ove Preporuke;
- b) pregleda i ažurira Smjernice kako bi osigurao da ostanu relevantne;
- c) razvije alate za podršku provedbi ove Preporuke, koji će posebno uključivati ažurirane Smjernice; i
- d) izvijesti Vijeće o provedbi, širenju i nastavku važnosti ove Preporuke najkasnije pet godina nakon njezine revizije, te najmanje svakih deset godina nakon toga.

O OECD-u

OECD je jedinstveni forum u kojem vlade surađuju kako bi se nosile s gospodarskim, socijalnim i okolišnim izazovima globalizacije. OECD je također predvodnik u nastojanjima da razumije i pomogne vladama da odgovore na nove promjene i probleme, poput korporativnog upravljanja, digitalne ekonomije i problema starenja stanovništva. Organizacija pruža okruženje gdje vlade mogu usporediti iskustva u politikama, tražiti odgovore na zajedničke probleme, prepoznati dobru praksu i raditi na usklađivanju domaćih i međunarodnih politika.

Članice OECD-a su: Australija, Austrija, Belgija, Kanada, Čile, Kolumbija, Kostarika, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Island, Irska, Izrael, Italija, Japan, Koreja, Latvija, Litva, Luksemburg, Meksiko, Nizozemska, Novi Zeland, Norveška, Poljska, Portugal, Slovačka Republika, Slovenija, Španjolska, Švedska, Švicarska, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Sjedinjene Američke Države. Europska unija također sudjeluje u radu OECD-a.

Pravni instrumenti OECD-a

Od osnutka OECD-a 1961. godine izrađeno je oko 460 pravnih instrumenata unutar njegovog okvira. To uključuje OECD-ove akte (kao što su Odluke i Preporuke koje Vijeće OECD-a usvaja sukladno s OECD-ovom Konvencijom) i druge pravne instrumente razvijene unutar okvira OECD-a (npr. Deklaracije, međunarodne sporazume).

Svi pravni instrumenti OECD-a, bilo da su na snazi ili ukinuti, navedeni su u digitalnom sažetom pregledu – Kompendiju OECD-ovih pravnih instrumenata. Prikazuju se u pet kategorija:

- **Odluke** donosi Vijeće i pravno su obvezujuće za sve članice osim onih koje su suzdržane tijekom usvajanja. Njima se utvrđuju specifična prava i obveze i mogu sadržavati mehanizme praćenja.
- **Preporuke** usvaja Vijeće i nisu pravno obvezujuće. Predstavljaju političku predanost načelima koje sadrže i podrazumijevaju očekivanje da će njihove Pridržateljice učiniti sve kako bi ih provodile.
- **Dokumente o pozitivnom ishodu** usvajaju pojedine Pridržateljice, a ne tijela OECD-a, kao rezultat sastanka ministara, visokih dužnosnika ili drugog sastanka unutar okvira Organizacije. Obično utvrđuju opća načela ili dugoročne ciljeve i svečane su prirode.
- **Međunarodni sporazumi** pregovaraju se i zaključuju unutar okvira Organizacije. Pravno su obvezujući za strane sporazuma.
- **Dogovor, sporazum i ostalo:** tijekom vremena unutar okvira OECD-a razvijeni su i drugi pravni instrumenti, kao što su Sporazum o službeno podupiranim izvoznim kreditima, Međunarodni sporazum o načelima pomorskog prijevoza i Preporuke Odbora za razvojnu pomoć (DAC).